

**MÀSTER OFICIAL EN
ANÀLISI I GESTIÓ DEL PATRIMONI ARTÍSTIC**
Departament d'Art i de Musicologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Curs 2026-2027

**MÀSTER OFICIAL EN ANÀLISI I GESTIÓ DEL PATRIMONI
ARTÍSTIC**

Departament d'Art i de Musicologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Curs 2026-2027

PRESENTACIÓ:

El Màster Oficial en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic del Departament d'Art i de Musicologia ha estat dissenyat per oferir als nostres estudiants una formació avançada en una varietat de camps relacionats amb l'estudi del patrimoni i de la creació artística en general —investigació, crítica, comissariat, conservació, gestió, difusió i mercat artístic—. L'objectiu del curs és doble i consisteix, d'una banda, a dotar-vos de les eines i els coneixements necessaris per continuar pel camí de la recerca historicoartística, i de l'altra, a familiaritzar-vos amb una diversitat d'aspectes relacionats amb la pràctica dels estudiosos de l'art —conservadors, galeristes, antiquaris, comissaris, crítics, etc.—, introduint-vos, així, en els múltiples vessants de l'esfera professional dels nostres estudis i les seves aplicacions dins de l'ampli sector de les arts.

El Màster compta amb la valuosa col·laboració del Museu Nacional d'Art de Catalunya. Un ampli equip de professionals del Museu imparteix les classes del Mòdul de Conservació i Gestió del Patrimoni Artístic a les instal·lacions del Museu (sales de reserva, galeries i gabinets, àrea de restauració, aules-taller i centre de control, entre d'altres). Mitjançant aquestes classes coneixereu de primera mà com es gestiona la gran col·lecció del Museu: les tasques relacionades amb la seva organització, anàlisi i conservació, la planificació de les exposicions temporals, dels programes educatius, de les campanyes de comunicació, i molts altres aspectes relacionats amb el dia a dia d'un museu d'aquesta magnitud i complexitat. www.mnac.cat

Igualment, un dels trets diferencials del màster és que incorpora un taller de comissariat d'exposicions que consisteix no tan sols en la ideació teòrica d'un projecte d'exposició, sinó també en la seva execució o realització material. L'exposició es presenta a final de curs a la Sala d'exposicions de la UAB. El programa del Màster Universitari en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic de la UAB inclou un complet Mòdul de Pràctiques en què col·laboren nombrosos museus i altres entitats dedicades al món de l'art i del patrimoni artístic.

Finalment, pel que fa als recursos per a la recerca, el Màster compta amb el magnífic fons d'art de la Biblioteca d'Humanitats de la UAB.

Coordinador: Jaume Vidal Oliveras
jaume.vidal@uab.cat

ESTRUCTURA:

El màster s'estructura en quatre mòduls obligatoris que sumen 40 crèdits ECTS, i tres mòduls optatius; d'aquests tres, l'estudiant n'haurà de cursar dos, que equivalen a 20 crèdits ECTS. Els 60 crèdits ECTS totals del curs resulten de la suma dels 40 crèdits obligatoris i els 20 optatius.

Durada: 1 any acadèmic a temps complet (60 crèdits ECTS) o 2 anys acadèmics a temps parcial (en aquest cas és obligatori matricular un mínim de 30 crèdits ECTS el primer any).

MÒDULS OBLIGATORIS

1. Patrimoni artístic: vies d'estudi i tècniques d'anàlisi. 12 crèdits ECTS (1r semestre)
2. Art, història i pensament. 10 crèdits ECTS (1r semestre)
3. Pràctiques integrades. 9 crèdits ECTS (1r i 2n semestres)
4. Treball de fi de Màster. 9 crèdits ECTS (1r i 2n semestres)

MÒDULS OPTATIUS

5. Conservació i gestió del patrimoni artístic. 10 crèdits ECTS (1r semestre)
6. Crítica, comissariat i difusió de l'art. 10 crèdits ECTS (2n semestre)
7. Art i comerç. 10 crèdits ECTS (2n semestre)

Horaris:

Mòdul 1: dimarts a la tarda (16:00 h a 19:00 h)

Mòdul 2: dijous a la tarda (16:00 h a 19:00 h)

Mòdul 5: dilluns i dimecres al matí (9:30 h a 13:00 h / 13:30 h) al Museu Nacional d'Art de Catalunya

Mòdul 6: dijous a la tarda (16:00 h a 19:00 h) i excepcionalment algun divendres al matí

Mòdul 7: dimarts a la tarda (16:00 h a 19:00 h)

Excepcionalment:

- 1 d'octubre: 9:00 h - 14:00 h: II Jornada Campus Patrimoni
- 2 d'octubre: 10:00 h – 13:00 h: Arts en salut. Recinte Modernista de Sant Pau
- 9 d'octubre (Activitats complementàries):
 - 11:30 h: Inauguració de l'exposició de J. Engel
 - 13:00 h: Concert de la Coral Canta Sant Pau a la UAB

Els horaris de pràctiques els acorden el tutor de la institució de destinació i l'estudiant. A la pàgina web, concretament a les Guies docents, també trobareu informació més detallada sobre el programa i la planificació de cadascun dels mòduls.

MÒDULS OBLIGATORIS

Mòdul obligatori 1: Patrimoni artístic: vies d'estudi i tècniques d'anàlisi

12 crèdits ECTS

Coordinadora: Maria Garganté Llanes

Seminari 1. El patrimoni cultural avui: conceptes, reptes i oportunitats

Professor: Carles Sánchez Márquez

Introducció als principals conceptes que defineixen el patrimoni cultural i als reptes que afronta en l'actualitat, des de la conservació i la sostenibilitat fins a la participació ciutadana i la transformació digital. La sessió explorarà també les oportunitats que el patrimoni ofereix com a recurs de coneixement, cohesió social i desenvolupament territorial.

Seminari 2. Les Arts en Salut

Professor: Francesc-J. de Rueda Roigé

L'interès per les Arts en Salut ha crescut notablement durant les darreres dècades, impulsat tant per la recerca científica com per la incorporació progressiva d'intervencions artístiques en hospitals, centres sociosanitaris i entitats comunitàries.

Aquest seminari ofereix una aproximació interdisciplinària al paper de les arts en la promoció de la salut, la prevenció, el tractament, la rehabilitació i el benestar. Es combinaran sessions teòriques amb l'observació directa d'una intervenció de musicoteràpia, conferències d'especialistes i activitats culturals vinculades a experiències reals de recuperació després d'un ictus.

Aquest seminari comptarà amb la col·laboració de: professionals de les arts en salut, musicoterapeutes i especialistes.

Seminari 3. Conjunts medievals "dispersos" i patrimoni medieval en conflicte

Professor: Manuel Castiñeiras

Aquest seminari vol aprofundir en nous aspectes relacionats amb l'estudi del patrimoni medieval des d'una perspectiva diacrònica i contemporània. En primer lloc, tractarà de la casuística dels conjunts medievals "dispersos", l'origen d'aquesta "dispersió" i els problemes que genera a l'hora de la recerca, així com dels valors afegits que han convertit aquests monuments en objecte d'interès, debat o conflicte. Com a cas paradigmàtic s'estudiarà el cas de Sant Pere de Rodes i de la destrucció i dispersió de la portada romànica en marbre del Mestre de Cabestany a partir de les experiències de l'exposició *Sant Pere de Rodes i el Mestre de Cabestany. La creació d'un mite* (MNAC, 2026). En segon lloc, s'estudiarà el cas viu de la reclamació de les pintures de la Sala Capitular de Sixena, distingint entre el valor historicoartístic del conjunt i el conflicte patrimonial. En tercer lloc, s'analitzarà el difícil encaix d'edificis emblemàtics, de gran càrrega simbòlica, identitària i religiosa, com ara Santa Sofia de Constantinoble i la Cúpula de la Roca a Jerusalem en el concepte actual de "patrimoni" i les confrontacions que generen en l'actualitat.

El seminari comptarà amb la participació dels següents convidats:

- Laura Bartolomé i Sònia Masmartí, *De la dispersió de la portada de Rodes al segle XIX a la gestió actual del monument*
- Albert Velasco, *El cas de la reclamació de les pintures de Sixena: context, passat i futur.*
- Greenberg, Raphael; Hamilakis, Yannis, *Archaeology, Nation, and Race: Confronting the Past, Decolonizing the Future in Greece and Israel*, Cambridge, Cambridge University Press, 2022.

Seminari 4. Patrimoni i turisme: una relació necessària?

Professora: Maria Garganté

Aquestes sessions tenen com a objectiu principal l'estudi de les relacions entre patrimoni cultural i turisme, tant des del punt de vista històric com també des d'una anàlisi crítica que pugui abordar-ne els aspectes problemàtics.

Des de les guies monumentals de Roma per a pelegrins o els viatges d'elit del "Grand Tour", veurem com evoluciona la tipificació del viatge turístic generalitzat des del segle XIX fins a l'aparició del turisme de masses i com la noció de "turisme cultural" apareix a finals del segle XX. Analitzarem diferents formes de gestionar el patrimoni cultural per al seu ús turístic —presentar, representar, interpretar...—, així com l'evolució del mateix concepte en funció de l'interès turístic que desperta.

La darrera sessió la dedicarem a una jornada d'estudi sobre la figura d'Antoni Gaudí des de l'equilibri entre ser un creador de primer ordre i també una icona turística. La programació constarà de tres intervencions: la primera dedicada a rescatar un Gaudí "històric" o fins i tot "inèdit", el que apareix a la documentació primària i l'hemerografia de l'època, de la qual molts aspectes no han transcendit posteriorment a l'hora de crear la imatge *mainstream* de l'arquitecte, que més que artista acaba esdevenint "personatge". Parlarem de com anar a les fonts arxivístiques directes o digitals, però també de com es construeix un mite. La segona intervenció mostraria l'altra cara de la moneda: com Gaudí es converteix en icona turística, i ho farem a partir de l'expertesa en Gaudí d'una professional oficial en guiatge turístic (professió que també volem visibilitzar com a possibilitat laboral). Finalment, la tercera intervenció se centraria en la Sagrada Família com a síntesi: entre la veracitat històrica i patrimonial i la promoció turística, però també sobre com s'integra l'art contemporani en una obra inacabada per Gaudí, però que al mateix temps és la seva obra més cèlebre. Tot plegat per debatre també sobre algunes paradoxes de la relació entre art i turisme.

Seminari 5. Catedrals vives. Patrimoni, culte i gestió al segle XXI

Professor: Eduardo Carrero

Les catedrals constitueixen un dels tipus patrimonials més complexos del món occidental: són monuments de primera magnitud, institucions religioses actives i destinacions turístiques de masses alhora. Aquesta assignatura analitza la catedral com a organisme històric i com a objecte de gestió contemporània, prestant especial atenció a la tensió permanent entre la seva funció cultural i la seva condició de bé cultural protegit. Al llarg de tres sessions, el curs recorre l'evolució tipològica i funcional de la catedral des de l'antiguitat tardana fins als nostres dies, examina els models de gestió patrimonial i de finançament vigents a Europa, i aborda els reptes actuals: la sobrecàrrega turística, l'accessibilitat, la digitalització i el debat sobre la propietat simbòlica d'aquests espais en societats creixentment secularitzades.

Aquest seminari comptarà amb els següents convidats:

- Francisco Juan Martínez Rojas (delegat episcopal de Patrimoni Cultural, Arxius i Biblioteques de la Diòcesi de Jaén i degà del Cabildo Catedral de Jaén): “La catedral de Jaén, un caso de estudio”.
- Tina Sabater (Universitat de les Illes Balears): “De la capella de Sant Pere a la del Santíssim en la catedral de Mallorca”.
- Samuel Rodríguez Martín i Javier Peces Pérez (direcció arqueològica de la catedral de Toledo. Oficina tècnica de l'arquebisbat de Toledo): “La catedral de Toledo en el siglo XXI”.

Mòdul obligatori 2: : Art, història i pensament

12 crèdits ECTS

Coordinadora: Montserrat Claveria

El programa del Mòdul 2 constitueix el segon pilar del curs pel que fa a la introducció a la investigació. Pel plantejament de les classes i pels seus continguts específics, el programa d'aquest mòdul, que s'estructura en 4 seminaris, té per objecte introduir perspectives noves o originals sobre la recerca d'un conjunt de temes —com a casos d'estudi— de llarg recorregut i naturalesa diversa, tant des del punt de vista conceptual com espacial i temporal.

Seminari 1: Japonisme. La fascinació per l'art japonès a la Catalunya dels segles XIX i XX.

Professor: Ricard Bru

Les quatre sessions analitzaran amb profunditat el fenomen del japonisme a Catalunya presentant els mètodes de recerca i els resultats d'una investigació d'àmbit tant local com global.

1. Japonisme a Europa. Introducció al fenomen global d'atracció, influència i inspiració de l'art japonès de la segona meitat del segle XIX i inicis del segle XX. S'exposaran també casos concrets de recerca com l'impacte de l'art eròtic japonès en els artistes europeus de finals del vuit-cents.
2. Japonisme a Catalunya (1868-1888). Atracció i impacte de l'art japonès a Catalunya fins a l'Exposició Universal de 1888, de Marià Fortuny a Alexandre de Riquer.
3. Japonisme a Catalunya (1889-1915). Estudi del japonisme en temps del modernisme, de Ramon Casas a Lluís Domènech i Montaner.

4. Japonisme a Catalunya (1915-1975). Aproximació a la fascinació per l'art i la cultura japonesa des del noucentisme fins a les segones avantguardes, de Francesc Galí a Joan Miró.

Seminari 2: ANTIQUAE FEMINAE: De la recerca al producte de patrimoni digital

Professora: Montserrat Claveria

Aquest seminari té com a objectiu tractar la representació de la dona a l'escultura de l'antiguitat clàssica i analitzar la seva recepció i reinterpretació al llarg del temps fins a l'actualitat digital. En les successives sessions es posa l'accent en el procés que va des de la investigació acadèmica fins a la creació de productes de patrimoni digital, amb l'objectiu de facilitar la difusió del llegat clàssic en la societat contemporània.

El seminari s'articula a partir de dos àmbits principals. En primer lloc, es tracten les diferents edats de la dona representades en l'escultura de l'antiguitat clàssica, i s'aborda la recepció d'aquestes representacions femenines en el context del col·leccionisme antiquari de l'època moderna. A continuació, es presenta el projecte *Antiquae Feminae*, que promou una mirada integradora i el lideratge en nous enfocaments d'anàlisi i difusió. Finalment, es reflexiona sobre la manera com la recerca acadèmica pot transformar-se en productes digitals que permetin una divulgació eficaç i atractiva per al públic actual.

1. Les edats de la dona representades i els seus missatges en l'antiguitat clàssica i el col·leccionisme antiquari.
2. De la recerca de les *Antiquae feminae* a la seva difusió en la societat contemporània.

Seminari 3. Les arts d'època moderna a Catalunya (ff. segle XV - mitjans s. XIX). Recerca, metodologies de treball i estratègies de difusió.

Professor: Francesc Miralpeix

La història de l'art d'Època Moderna a Catalunya, tradicionalment referenciada en els corrents estilístics de l'art del Renaixement i del Barroc, engloba més de tres segles de creació artística. Tradicionalment criticat i menys valorat per la tradició historiogràfica i per l'imaginari cultural i polític del país des de principis del segle XIX, i greument afectat pels diferents episodis de destruccions i espolis, l'art d'època moderna reclama en ple segle XXI un espai de qualitat en el discurs de les arts a Catalunya i en el sistema museístic català. Tant és així que els creats recentment Museu del Renaixement i Museu del Barroc aposten decididament per la visibilització d'uns artífexs i d'uns béns que conformen un dels períodes més fecunds de la pràctica artística a Catalunya, indispensables per entendre la conformació de fenòmens lligats a la cultura material i

immaterial actuals com la festa, la cuina, les celebracions o el paisatge. L'objectiu d'aquest seminari és analitzar els trets més singulars de les arts plàstiques i del patrimoni moble del període i, alhora, oferir eines de treball i d'anàlisi que permetin obrir vies paral·leles com l'estudi i comprensió de la destrucció, la salvaguarda, el col·leccionisme o la difusió basada en eines i continguts de qualitat.

1. Presentació. El patrimoni d'època moderna a vol d'ocell. Els gèneres artístics predominants. Artesans o artistes?
2. La Historiografia. De l'atac acadèmic a la mirada romàntica. La identitat nacional i l'art. L'imaginari noucentista. Destruccions i espolis.
3. Eines d'estudi i anàlisi (visita a les reserves del MNAC i a l'Institut Amatller d'Art Hispànic / Arxiu Mas).
4. La posada en valor. Museus, exposicions i eines TIC. Filons de recerca.

Seminari 4. Les arts i el disseny sota una mirada interdisciplinària i interseccional

Professora: Sílvia Rosés Castellsaguer

La historiografia de l'art s'ha centrat tradicionalment en la tríada considerada hegemònica: pintura, escultura i arquitectura. Aquesta classificació respon a una voluntat acadèmica de simplificació i ordenació del passat, però sovint redueix la complexitat cultural i menysprea altres pràctiques creatives com les vinculades a l'artesanía o al disseny. Aquestes disciplines, tot i la seva presència constant en la vida quotidiana i en la conformació de la cultura material, han estat sovint relegades per motius de jerarquia estètica o simbòlica.

El seminari que es proposa té com a objectiu ampliar els límits tradicionals de la història de l'art i donar espai a pràctiques menystingudes fins al moment, prenent com a eix central el disseny de moda i connectant-lo amb altres disciplines creatives com el disseny d'objectes, la joieria, el còmic o l'audiovisual. Es pretén mostrar com aquests àmbits, aparentment separats, mantenen en realitat diàlegs estrets i interdependències constants. A més, el seminari aposta per una estructura que trenqui amb el relat cronològic habitual i que incorpori una perspectiva interseccional. Aquesta mirada permet analitzar com s'entrecreuen l'eix de gènere, la classe, la raça o la sexualitat en la producció i la recepció cultural, i aporta una comprensió més profunda i connectada amb la contemporaneïtat.

1. Les arts i el disseny sota les perspectives de gènere i sexualitat.

2. Les arts i el disseny sota l'evolució de les jerarquies de classe social.
3. Les arts i el disseny sota els prismes de les creences religioses i la racialització.

Activitat complementàries al mòdul:

Al llarg del període lectiu es poden organitzar altres sortides o viatges de caràcter obligatori o opcional en funció dels interessos dels alumnes i del calendari d'exposicions. De la mateixa manera, la coordinació del Màster també pot programar noves conferències de professors convidats.

Mòdul obligatori 3: Pràctiques integrades

Coordinador: Ricard Bru (UAB)

El mòdul consta de 150 hores de pràctiques, distribuïbles durant el 1r i/o el 2n semestre del curs (juliol inclòs), que es realitzen en institucions amb conveni de la UAB o en entitats a sol·licitud de l'estudiant si s'aprova i tramita un conveni específic. El Màster prioritza adequar les pràctiques al perfil de l'estudiant; per això, a l'inici de curs el coordinador s'entrevista amb els matriculats per organitzar-les.

Les tasques s'associen a projectes de la institució de destinació —com catalogació, suport a exposicions, comunicació, edició o gestió en museus i galeries— i varien segons el centre. Prèviament a l'estada, l'estudiant s'entrevista amb el tutor del centre per acordar tasques, horaris i calendari. En finalitzar, s'ha de lliurar una memòria de l'activitat realitzada.

Vegeu Guia docent de pràctiques integrades on s'informa dels centres, museus, empreses, etc. per realitzar-les

Mòdul obligatori 4: Treball de Fi de Màster

Coordinador: Jaume Vidal Oliveras

Es tracta de realitzar al llarg del curs un treball d'investigació original i específic sobre una temàtica lliurement escollida relacionada amb els diversos camps d'estudi del Màster —història i teoria de les arts; gestió i conservació del patrimoni artístic; crítica d'art i difusió de l'art; col·leccionisme i mercat d'art—. Ara bé, una de les línies temàtiques del TFM que proposa la coordinació, sense que això signifiqui menystenir altres iniciatives o propostes, és l'estudi de temes de recerca vinculats a centres i museus del territori de l'entorn que formen part del Campus de Patrimoni Artístic de la UAB (<https://webs.uab.cat/patrimoni-artistic/>); en aquest sentit, la coordinació posarà en contacte els estudiants interessats amb aquestes institucions. L'1 d'octubre tindrà lloc la II Jornada de Recerca del Campus de Patrimoni, en la qual els diferents museus i centres exposaran línies de recerca que poden ser desenvolupades en els TFM. El treball serà tutoritzat per un professor permanent del Departament d'Art, o per un professor del Màster. Per demanar assessorament sobre la temàtica del

treball i sobre la seva tutorització, a l'inici del curs l'estudiant podrà demanar consell als coordinadors d'aquest mòdul. Es pot donar el cas d'un treball que, per la seva temàtica, abasti dues especialitats; en aquest cas, us podem recomanar fer el treball amb dos tutors. El tema del TFM es consensua entre tutor i alumne.

La data límit d'entrega del treball és el 15 de juliol de 2027. La defensa oral del treball es realitzarà de l'1 al 4 de setembre de 2027 (dates a concretar per la coordinació), abans del tancament de les actes, el dia 7 d'aquest mes. Per a més informació, consulteu la Guia Docent (Web Màster Oficial en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic - Pla d'Estudis - Guies Docents).

MÒDULS OPTATIUS

Mòdul optatiu 5: Conservació i gestió del patrimoni artístic
Coordinadors: Maria Jesús Cabedo (Museu Nacional d'Art de Catalunya) i Jaume Vidal Oliveras(UAB)

MUSEU NACIONAL PRO: PROFESSIONALS, PROJECTES I PROCESSOS AL MUSEU NACIONAL D'ART DE CATALUNYA

El programa d'aquest mòdul pren la forma del curs el *Museu Nacional Pro, Professionals, Projectes i Processos al Museu Nacional d'Art de Catalunya*, impartit pels professionals del Museu. L'objectiu d'aquestes classes consisteix a conèixer el Museu des de dins. S'ofereixen eines per comprendre millor el caràcter i la varietat de tasques que realitzen els seus professionals, i també elements per reflexionar sobre el funcionament dels museus com a organitzacions complexes i canviants, i sobre el seu paper en les societats contemporànies.

Dilluns, 5 d'octubre

- **09.30 – 10.00 h** | Benvinguda
 - *Lloc:* Sala 24 (gòtic), 34 (R&B) o 2 (romànic)
 - *Ponents:* Jaume Vidal Oliveras (coordinador del Màster Oficial en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic de la UAB) i Pepe Serra (director del Museu Nacional d'Art de Catalunya).
- **10.00 – 11.00 h** | El projecte del museu
 - *Ponent:* Pepe Serra (director del Museu Nacional d'Art de Catalunya).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa

- **11.30 – 12.30 h** | Com funcionarà el curs
 - *Ponent:* Maria Jesús Cabedo (coordinadora del mòdul Museu Nacional Pro).

Dimecres, 7 d'octubre

- **09.30 – 10.30 h** | El Registre d'obres d'art
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Sílvia Tena (cap del Departament de Registre i Gestió de Col·leccions).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 12.00 h** | D'on venim: Història de les col·leccions i del Palau Nacional
 - *Ponent:* Albert Estrada-Rius (conservador en cap del Gabinet Numismàtic de Catalunya).
- **12.00 – 13.30 h** | El Gabinet Numismàtic de Catalunya (Visita al GNC)
 - *Ponent:* Albert Estrada-Rius (conservador en cap del Gabinet Numismàtic de Catalunya).

Dimecres, 14 d'octubre

- **09.30 – 10.30 h** | La feina d'un conservador: estudi de l'obra d'art (Casos pràctics)
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Alex Mitrani (conservador d'Art Modern i Contemporani) i Joan Yeguas (conservador d'Art del Renaixement i Barroc).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 12.45 h** | Fotografia: una col·lecció en gestació (Visita a la reserva en 2 grups)
 - *Ponent:* Roser Cambray (conservadora del Departament de Fotografia).
- **13.00 – 14.00 h** | La restauració i conservació preventiva
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Carme Ramells (cap de l'Àrea de Restauració i Conservació Preventiva).

Dilluns, 19 d'octubre

- **09.30 – 11.00 h** | Espais de restauració de pintura, materials inorgànics, paper i fotografia, suports de fusta i mobiliari, laboratori químic i plató d'anàlisi per imatge (Visita 1er grup)
 - *Lloc:* Diversos espais de Restauració

- *Ponents:* Equip de Restauració i Conservació Preventiva.
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.00 h** | Espais de restauració de pintura, materials inorgànics, paper i fotografia, suports de fusta i mobiliari, laboratori químic i plató d'anàlisi per imatge (Visita 2n grup)
 - *Lloc:* Diversos espais de Restauració
 - *Ponents:* Equip de Restauració i Conservació Preventiva.

Dimecres, 21 d'octubre

- **09.30 – 10.30 h** | La feina d'un conservador: funcions i gestió de l'obra d'art
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Gemma Ylla-Català (conservadora d'Art Romànic) i Cèsar Favà (conservador d'Art Gòtic).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 12.00 h** | Museografia: Els diferents llenguatges de les sales
 - *Ponent:* Lluís Alabern (cap de Museografia).
- **12.00 – 13.30 h** | Les exposicions temporals
 - *Lloc:* Sala Innova i Temporals I
 - *Ponent:* Mercè Giralt (coordinadora del Departament d'Exposicions, Àrea de Registre i Exposicions).

Dilluns, 26 d'octubre

- **09.30 – 11.00 h** | La col·lecció d'Art Romànic (Visita sales Romànic)
 - *Ponent:* Gemma Ylla-Català (conservadora d'Art Romànic).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.00 h** | Màrqueting: coneixent els visitants
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Elisabet Pueyo (cap de Màrqueting).

Dimecres, 28 d'octubre

- **09.30 – 10.30 h** | Museum Plus: una eina de gestió de col·leccions
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Neus Conte (responsable de la Unitat de Documentació de Col·leccions).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa

- **11.00 – 12.20 h** | Registre i Gestió de Col·leccions: explicació i visita a les reserves
 - *Lloc:* RB1 + RB2 + RS2 i RS3
 - *Ponent:* Sílvia Tena (cap del Departament de Registre i Gestió de Col·leccions) o representant del departament.
- **12.30 – 13.30 h** | Recursos Humans i Serveis Econòmics
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Gal·la Cortadellas (cap de l'Àrea de Gestió).

Dilluns, 2 de novembre

- **09.30 – 11.00 h** | 1er Taller amb professionals
 - *Lloc:* Sala 74
 - *Ponent:* Benoît de Tapol (Conservació Preventiva).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.30 h** | 2n Taller amb professionals
 - *Lloc:* Plató fotogràfic (en 2 grups)
 - *Ponent:* Marc Vidal (fotògraf de Registre i Col·leccions).

Dimecres, 4 de novembre

- **09.30 – 10.30 h** | Tutoria treballs finals
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Maria Jesús Cabedo (coordinadora del mòdul Museu Nacional Pro).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 13.00 h** | El Gabinet de Dibuixos i Gravats (Visita GDG)
 - *Ponents:* Mercè Saura (adjunta de Conservació del Gabinet de Dibuixos i Gravats) i Adela Laborda (tècnica de Conservació del Gabinet de Dibuixos i Gravats).

Dilluns, 9 de novembre

- **09.30 – 11.00 h** | El Museu, espai de benestar: Arts en Salut, casos pràctics
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Norma Vélez (Departament d'Activitats i Educació) i Guillem d'Efak Fullana (cap d'Acció Comunitària, Programes Públics i Comunicació).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.30 h** | La col·lecció d'Art Modern (Visita sales Art Modern)

- *Ponent:* Mariàngels Fondevila (conservadora de la col·lecció d'Art Modern i Contemporani).

Dimecres, 11 de novembre

- **09.30 – 11.00 h** | La col·lecció de Renaixement i Barroc (Visita sales Renaixement i Barroc)
 - *Ponent:* Joan Yeguas (conservador d'Art del Renaixement i Barroc).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.30 h** | Comunicació, Premsa i Projectes Digitals
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Núria Perales (cap del Departament de Comunicació), Charo Canal (cap de Premsa) i Marina Castillón (Community Manager del Museu).

Dilluns, 16 de novembre

- **09.30 – 10.30 h** | Creació d'un projecte expositiu: Les sales de Guerra Civil del MNAC
 - *Lloc:* Sales de Guerra Civil (77–80)
 - *Ponent:* Eduard Vallès (cap de Col·leccions).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 12.30 h** | El museu, un espai de creació artística
 - *Lloc:* Sala Innova / sales Romànic
 - *Ponent:* Ona Balló ("El viatge invers").
- **12.45 – 13.45 h** | Experiència d'usuari i gestió de Públics
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Montse Gumà (cap d'Experiència del visitant i Qualitat) i Maurici Dueñas (tècnic de la Unitat de Gestió de Públic).

Dimecres, 18 de novembre

- **10.00 – 11.30 h** | 3e taller amb professionals
 - *Lloc:* Diversos espais
 - *Ponent:* Lluís Alabern (responsable de Museografia).
- **11.30 – 12.00 h** | Pausa
- **12.00 – 13.30 h** | 4t taller amb professionals
 - *Lloc:* GNC
 - *Ponent:* Maria Clua (conservadora del GNC).

Dilluns, 23 de novembre

- **09.30 – 11.00 h** | Estratègia de negoci: Lloguer d'espais, concessions i promoció turística
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Cristina Arellano (cap de l'Àrea de Desenvolupament Estratègic de Negoci).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.30 h** | L'operativa de Seguretat
 - *Lloc:* Sala Innova + Visita a la sala de control
 - *Ponent:* Tomás Rabadán (cap del Departament de Seguretat).

Dimecres, 25 de novembre

- **09.30 – 11.30 h** | El Centre de Recerca i Coneixement (CREC): Visita a la biblioteca Joaquim Folch i Torres, a l'Arxiu i a Publicacions
 - *Ponents:* Equip de l'Arxiu, Equip de la Biblioteca Joaquim Folch i Torres, i Equip de Publicacions.
- **11.30 – 12.00 h** | Pausa
- **12.00 – 13.30 h** | Un nou Museu: Tendències a tenir present
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponents:* Guida Ferrari (Coordinació de Projectes Estratègics) i Vanessa Tedejo (coordinadora de Desenvolupament Estratègic).

Dilluns, 30 de novembre

- **09.30 – 14.30 h** (*pendent de concretar*) | La Xarxa de Museus d'Art de Catalunya
 - *Lloc:* Sessió a realitzar al Museu de Valls i al Museu de Reus
 - *Ponents:* Jordi París (director del Museu de Valls), Marc Ferran (director del Museu de Reus) i Aina Soler (coordinadora de la Xarxa de Museus).

Dimecres, 2 de desembre

- **09.30 – 11.00 h** | El Museu, un espai per a la comunitat
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* David Pablo (tècnic del Departament d'Activitats i Educació).
- **11.00 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.30 h** | Les infraestructures, el manteniment i la sostenibilitat (Visita a les instal·lacions)

- *Ponents:* Xavier Abelló (cap de l'Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals) i Paco Fernández (tècnic de Manteniment d'Instal·lacions de l'Àrea d'Infraestructures i Serveis Generals).

Dimecres, 9 de desembre

- **09.30 – 10.30 h** | Art Contemporani: una col·lecció per fer
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Àlex Mitrani (conservador de la col·lecció d'Art Modern i Contemporani).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 13.00 h** | Facilitant experiències i aprenentatges
 - *Lloc:* Sala Innova i sales Romànic (*pendent: petita sessió de dibuix?*)
 - *Ponent:* Sandra Figueras (Departament d'Activitats i Educació).

Dilluns, 14 de desembre

- **09.30 – 10.30 h** | La funció gerencial del Museu i el Patrocini
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Josep Desquens (administrador).
- **10.30 – 11.30 h** | Pausa
- **11.30 – 13.00 h** | La col·lecció d'Art Gòtic (Visita sales Gòtic)
 - *Ponent:* Cèsar Favà (conservador d'Art Gòtic).

Dimecres, 16 de desembre

- **09.30 – 10.30 h** | Els Amics del MNAC
 - *Lloc:* Sala Innova
 - *Ponent:* Cristina Martí (directora de la Fundació Amics del Museu Nacional).
- **10.30 – 11.00 h** | Pausa
- **11.00 – 11.30 h** | Cloenda
 - *Ponent:* Jaume Vidal Oliveras (coordinador del Màster Oficial en Anàlisi i Gestió del Patrimoni Artístic de la UAB).

Mòdul optatiu 6: Comissariat, crítica i difusió de l'art
Coordinador: Jaume Vidal Oliveras

Aquest mòdul es planteja fonamentalment com un taller de comissariat i de gestió d'exposicions d'art. El mòdul conté sessions de tipus teòric impartides per professionals del sector, però el seu nucli consisteix en la realització d'un projecte d'exposició -comissariat pels alumnes- que es presenta a la Sala d'Exposicions de la UAB al públic al finalitzar el curs.

Programa:

1. Presentació del curs. L'ecosistema de l'art i les funcions i models de la crítica de l'art. De la crítica de l'art al comissariat d'exposicions. Encàrrec de dues ressenyes d'exposicions i encàrrec d'un projecte d'exposició. Primer contacte amb els materials i recursos disponibles per realitzar l'exposició. (Jaume Vidal).
2. La crítica d'art I i II (Rosa Gutiérrez)
3. Noció i pràctica del comissariat (Jaume Vidal i ponent extern).
4. Noció i pràctica del comissariat (Ricard Bru)
5. Noció i pràctica del comissariat (David G. Torres).
6. Noció i pràctica del comissariat (Jaume Vidal i Teresa Grandas) de 2024
7. Lliurament guió de l'exposició suport paper + "PowerPoint" i debat (Jaume Vidal i Jesús Galdón).
8. Lliurament ressenyes d'exposicions (Rosa Gutiérrez)
9. Síntesi dels diversos guions d'exposició. Proposta d'encàrrec. Inici de la sol·licitud de préstec de les peces, de les autoritzacions, assegurances i encàrrecs de materials o treballs de muntatge (Jaume Vidal i Jesús Galdón).
10. Proposta muntatge. Debat (Jaume Vidal i Jesús Galdón).
11. Seguiment exposició. Textos, materials web, dossier de premsa, sol·licituds, tràmits i assegurança, guió vídeo (Jaume Vidal Oliveras).
12. Seguiment exposició. Textos, materials web, dossier de premsa, sol·licituds, tràmits i assegurança, vídeo (Jaume Vidal Oliveras).
13. Com es fa un pressupost? (Jaume Vidal i David Sirvent) 2 de maig de 2024
14. Comunicació i difusió (Jaume Vidal i Inés Martínez-Ribas).
15. Trasllat, Registre, Muntatge (Jaume Vidal i Jesús Galdón)
16. Com proposar una exposició a una institució? Estratègies i pressupostos (Jaume Vidal i Txema Romero)
17. Exposicions Virtuals (Marina Carbonell)

18. Construcció de la versió virtual de l'exposició (Cristina Navarro)

19. Desmuntatge de l'exposició (Jaume Vidal)

Al llarg del període lectiu es poden organitzar altres sortides de caràcter obligatori o opcional en funció dels interessos dels alumnes i del calendari d'exposicions. De la mateixa, la coordinació del Màster també pot programar noves conferències de professors convidats

Mòdul optatiu 7: Art i comerç

Coordinador: Jaume Vidal Oliveras

Aquest mòdul es proposa oferir unes nocions bàsiques a l'entorn del funcionament del mercat i el col·leccionisme dels objectes artístics de valor patrimonial. Hi ha una part del mòdul de caràcter més històric que intenta explicar els mecanismes que han configurat el col·leccionisme d'art i els museus a Catalunya des del segle XIX fins a l'actualitat a càrrec de B. Bassegoda i una més sobre l'evolució de les galeries d'art a càrrec de F. Fontbona. La resta de les sessions tenen un caràcter més obert i d'orientació professional amb la participació de diversos professionals en actiu relacionats amb el mercat, el col·leccionisme, el peritatge, la falsificació i la taxació.

Programa:

1. Presentació del curs. El mercat de l'art. La noció d'ecosistema/el sistema de l'art. Els agents: la crítica, les galeries, les subhastes, els museus, etc. (Jaume Vidal Oliveras UAB)
2. L'estudi del fenomen col·leccionista. Estat de la qüestió a Catalunya. (B. Bassegoda UAB).
3. La Fundació Vila Casas. Una iniciativa de col·leccionisme i mecenatge. (Natàlia Chocarro. Directora de Projectes Externs de la Fundació Vila Casas)
4. El col·leccionisme institucional. (Manuel Borja assessor museístic del departament de Cultura de la Generalitat)
5. El mercat i les galeries d'art a Barcelona dels orígens fins al segle XX. (Francesc Fontbona/Jaume Vidal Oliveras)
6. La Galeria Marc Domènech, com a model de galeria consolidada (Marc Domènech)
7. La Galeria Bombon Project com a model de galeria innovadora. (Joana Roda i Bernat Daviu, responsables de la galeria)
8. Les vendes en subhastes públiques. L'experiència de la casa Balclis. (Jordi Carreras. Balclis, Barcelona)

9. La venda online (Carolina Díez-Cascón)
10. La persecució dels delictes contra el patrimoni artístic i arqueològic.
(Unitat central de Patrimoni Històric. Mossos d'Esquadra, Generalitat de Catalunya).
11. L'ofici d'antiquari. (Artur Ramon, Artur Ramon Art)
12. La taxació de les obres d'art (Artur Ramon, Artur Ramon Art)
13. El mercat de les obres d'art sobre paper. (Albert Martí Palau. Palau Antiguitats)
14. Les grans galeries d'art internacionals. (Violant Porcel, especialista en art contemporani)
15. El mercat de la ceràmica (Sergi Clavell, Clavell & Morgades)
16. SWAB una fira d'art emergent (Carolina Díez-Cascón, responsable de Swab)
17. El peritatge de les obres d'art. El cas de l'obra de Joan Miró. Elena Escolar
(Conservadora de la Fundació Joan Miró i Rosa Maria Malet, de la Association pour la Défense de l'Oeuvre de Joan Miró).
18. Cloenda del curs: resum i conclusions (Jaume Vidal Oliveras)